

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Ditinja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Drvim siječnja 1917. otvara se pretplata na „Objavitelju Dalmatinskom“ sa „Smotrom Dalmatinskom“ i na samu „Smotru Dalmatinsku“.

S obzirom na to što su uslijed sadašnjih prilika, poskočili štamparski i drugi troškovi radi izdavanja tih listova, to im je cijena od 1. siječnja 1917. povišena kako slijedi:

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku kr. 12. samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ kr. 6. samoj „Smotri Dalmatinskoj“ kr. 8. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi „Objavitelja Dalmatinskoga“ stoje 10 para a pojedini brojevi „Smotre Dalmatinske“ isto 10 para. Zastareni brojevi para 20.

Zupski uređi, pučke i građanske učione i samostani u Dalmaciji plaćaju za „Objavitelju Dalmatinskom“ i za „Smotru Dalmatinsku“ kr. 480 na godinu, i to sve u jedan put i unaprijed.

Gospoda pretplatnici, kojima pretplata doprjeva, umoljena su da je na zgodno vrijeme obnove, kako neće pretrpjeti prekidanja u primanju lista.

Dretplate se šalju poštanskim naputnicama Uredu „Dalmatinskog Objavitelja“ u Zadru.

Novo Ministarstvo.

BEČ, 22. »Wiener Zeitung« objavljuje Cesar-ska ručna pisma, što se odnose na otpust Koerberova kabineta i na imenovanje kabineta grofa Clam-Martinica. U ručnom pismu na Koerbera Cesar mu izrazuje svoju osobitu zahvalnost na izvrsnim uslugama što je iskazao Njemu i državi za sadašnje službe kao ministar predsjednik, kao i prije više puta u visokim položajima Cesaru i Kralju Franji Josipu, te mu udjeljuje, kao obilježje: Svoje trajne naklonosti, briljantne Velikom Krstu Reda sv. Stjepana. Ostalim otpuštenim a iznova neimenovanim ministrima Cesar iziće svoju zahvalnost i puno priznanje; pozivlje dosadašnjeg ministra unutrašnjih posala baruna Schwarzenaua, pridržajući sebi da ga opet upotrebi u službi, kao doživotnog člana u Gospodsku Kuću; udjeljuje otpuštenom ministru financija Mareku, pridržajući sebi da ga opet upotrebi u službi, čast tajnog savjetnika, i pridržaje sebi da otpuštenog ministra za željeznice, generala majora Schaiblea, opet upotrebi na vojničkom zapovjedničkom mjestu.

BEČ, 22. U službenom saopćenju piše: Vladi je u ozbiljnom vrijeme povjerenje da vodi poslove; ona ih je preuzela, svjesna svoje velike odgovornosti. Njen će glavni cilj biti da uspostavi potpuno ustavne prilike, da stvori za to nužne preduvjete i da utre put k parlamentu. U tome nastojanju i prema Cesarovu nalogu dana 23. novembra 1916 o zakletvenom obećanju što je predviđeno u članku VIII. državnog temeljnog zakona od 21. decembra 1867 u pogledu vršenja vladalačke i egzekutivne moći, ona će prikazati prijedloge koji se odnose na izvršenje te odredbe.

Megju prve vladine zadatke spada sklopljenje ugovora izmeđju obiju država Monarhije o njihovim gospodarskim odnosima i pripreme za uže gospodarske odnose sa Njemačkim Carstvom. U zgodno vrijeme prikazaće se Parlamentima na

odobrenje ta pitanja, koja su megju sobom u svezi, a tako i trgovački ugovori što će se sklopiti sa drugim državama. Političko i gospodarsko učvršćenje Austrije; prikupljanje snaga sviju naroda naše države; rješavanje zamašnih socijalnih zadataka, koji su se ratom znatno pomnožili i veću znamenitost stekli; pak proširenje pučkog odgoja u pravcu opće obrazovanosti, i moralnog jačanja podmlatka i državljanske svijesti; preuređenje državnog gazdinstva, što je radi rata nužnim postalo; popravljnje šteta što ih rat nanio i prizivanje svega onoga što je uništeno, te sva sila ostalih pitanja koja se nameću, sve to traži da se Vlada i Parlamentat u buduće sa svim silama založe. Ne smiju se zaboraviti naši hrabri ratnici, koji se bore da domovinu brane, za koje svjače srce u Austriji sa zahvalnošću bije; za njihove nemoćnike i za njihovu rodbinu vladi je sveta dužnost da se pobrine.

Ručno pismo Njegova Veličanstva dana 4. novembra o budućem položaju Galicije u državnom sklopu služuje Vladi kao pravilo za njeno djelovanje. Vlada će se bez oklijevanja latiti tih zadataka, poslušujući se sa već gotovim prethodnim radnjama. Ona se nada, da će je javno mnijenje, koje se ratnim iskustvima razbistrilo, u tome podupirati i da će Parlamentat, svijestan svoga ustavnog opredjeljenja, pružiti ruku, da se to djelo dovrši. Sadašnje vrijeme zahtijeva napinjanje sviju snaga. Divna požrtvornost pučanstva, koje podnosi ratne tegobe, nameće Vladi dvostruku dužnost da prehrana naroda bude njena prva neprekidna brigada. Vlada neće, da se već danas obrati na javnost sa potankim programom; ali hoće da odmah naznači opći pravac kojega se misli držati, pravac no postupajući sa svim narodima u državi, jer ona treba shvaćanja i sudjelovanja svih onih, kojima na srcu leži budućnost Austrije.

BEČ, 22. Novine se vesele, što je u programu nove vlade izrečena namjera, da utre put k parlamentu, koji će u skorije vrijeme imati da otrsi najvažnija gospodarska pitanja, biva nagodbu s Ugarskom i uređenje gospodarskih odnosa sa inostranstvom, osobito sa Njemačkom. Program novog kabineta odgovara njegovu značaju, jer traži prikupljanje sviju snaga.

«Fremden Blatt» piše: Kad Vlada računa na krepko sudjelovanje Parlamentat, to ona hoće da učini baš sve što zna da narod mogne i unaprijed hrabro izdržavati; s toga svaki dobar patriot mora da iz svega srca zaželi da novo ministarstvo dopre sredstva do cilja koji ima pred očima.

«Neue Freie Presse» ističe volju nove vlade da uspostavi sasvim ustavne prilike, te napominje zastupnicima u ovom času njihovu odgovornost pred biračima.

«Reichspost» se nada, da će Vlada, u tješnom dodiru s narodom, pronaći za unutrašnji red u Monarhiji svu onu snagu, koja se na bojnim poljima tako sjajno prokušala.

«Oesterreichische Volkszeitung» želi, da zamašni program urudi dobrim plodom. Već način kojim je kabinet sastavljen, pokazuje, da novi ministar predsjednik nije hotio da načini stranački nego austrijski kabinet.

«Neues Wiener Journal» kaže, da je program sposoban da ulije povjerenja. Svi naziru u objavljenju da se imaju otrsi gospodarski ugovori, programnu tačku velike ekonomske znamenitosti.

Samotni grob.

T. T. T.

Mrazna se i bitka oluja zavihorila nad sniježnim krajem i nesmiljeno otpuhнула sa zemlje sve pa i onaj sniježni pokrov što se bješe nagrnuo, da mnogom sirotanu zakloni živu glavu od sigurna uništenja. Samo bi kadikada iz daljine mukla topovska tutnjava nadglušila uršum i nemilu popijevku vihorine. Tako se, eto, sjeđiniše i priroda i strahoviti ljudski izum, da oko sebe razasiplju smrt, prosuće i uništenje.

I nedavno je baš ovdje na leđu i snijegu bjesnila ljuta borba, a svjedokom toga hrvanja i gomilanja svekolike snage bijaše planinski gorostas što se ledom i mrazom kočilo nebu pod oblaku u neizmjenjnost. Nije silni div ni slutio, komu je to sve namijenjeno; nije ni slutio, da će se ovaj kraj vječnoga mlika radi njegove obrane rasplamsati tim silnim metežom.

Mraz je i leđ! Sve naokolo čuti osim cviljenja i zavijanja puste vjetrine. Nigdje ni čuti ni vidjeti ništa osim planine, a na pođan nje samotni grob! Jedva mu se na snijegu križ pomalja, a natpis mu se pomeo.

A koji si ti moj tihi neznanče, Ti, što ovdje podno ledenjaka snivaš vječni sanak? Ti ne odgovaraš, a i planina s Tobom mukom muči!

Možda Te još čekaju kod kuće vjerna ljubav i nekako dijete; čekaju Tvoje vijesti, a ođ Tebe ni glasa ni glasnika. I čekat će i molit će, dok ih ne čopanu glasi, da si pao kao junak. I to je sve što će saznati o Tebi; i ništa više! Ta Ti si ono biće

tiho nepoznato, koje mirno sniva i počiva, a niko nađ Tobom ne tuguje i čuva nego sam planinski div. No div će i nesvjesno po sebi govoriti i pričati o Tebi i oglasiti cijelom svemiru svoje osjećaje, da ođjeknu, čak i do Tvoje zabine kolibe noseći sobom radosti i utjehe:

«Kad me ranim jutrom prve sunčeve zrake svojim cjelovom probude, ja zahvaćam svojim žarom i Vas i cijelu Vašu Ljubav, i s visoka razaren gledam i gledam Vašega tihoga junaka, dok se i njegov grob ne zarumeni sjajnim grimizom i ne dovikne Vam vječni vazda novi pozdrav: Sursum corda!

Bog pomaže na svoju.

T. T. T.

Kasno je danas prispio odio ranjenika i sve je prionulo poslu, kako bi se ti valjani momci što prije namirili, nanovo povezali, okrijepili i na počinak spremili. Koliko mladih stvorenja i zrelih muzeva, čestica velikoga stroja, koji su, zalazajući svoju krv, sudjelovali u obrani domovine! Mogao si megju njima opaziti mnogo vedro lice, jer je pogled na čistu postelju rastjerao spomen na boli i oskudijevanja. Tu i tamo čula se i po koja vragoljasta primjedba. No pojedini ležahu mirno, naoko spavajući..... pusta varka, jer to bijaše zapadanje u san, da se domalo otkinu od zemskoga života i probude u drugome svijetu. Žrtva bijaše izvršena, oni očekivahu konac, vječnu platu!

Rješenje Ministarske krize.

BEČ, 20. S obzirom na političko stanje tajni se savjetnik d.r. Spitzmüller odrekao naloga da obrazuje kabinet. Kako doznajemo, ministar poljodjelstva Clam Martinic, kojemu je povjerenje da sastavi ministarstvo, prikazao je Cesaru prijedloge o načinu kako bi se nov kabinet sastojao.

BEČ, 20. Novi je kabinet sastavljen ovako: Predsjedništvo i upravljanje ministarstva poljodjelstva grof Clam Martinic, unutrašnje poslove barun Handel, trgovinu zastupnik u Cesarevinskom Vijeću d.r. Urban, javne radnje barun Trnka, bogoštovje i nastavu barun Hussarek, Galiciju d.r. Bobrzynski, zemaljsku obranu barun Georgi, financije d.r. Spitzmüller, pravdu senatski predsjednik upravnog dvora bar. Schenk, željeznice barun Forster, ministar bez lisnice član Gospodske Kuće d.r. Baernreither.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 21 i 22 o. m. nalaze se u «O b j a v i t e l j u D a l m a t i n s k o m u».

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 19. Glavni stan javlja: U okolici Hedšasa ustanici su na obali Ebnubarske raspršeni i poljerani u bijeg. U Dobruđi naše su čete zarobile opet 100 ljudi. Na ostalim frontama ništa važno.

CARIGRAD, 20. Glavni stan javlja, 20. decembra:

Perzijska fronta: Sjeverno od Hamadana uzbili smo vatrom eskadron neprijateljske konjice.

Fronta na Tigrisu: Južno od Fellahie usutkali smo neprijateljsku bateriju, koja je tukla bez uspjeha našu poziciju. Na ostalim frontama ništa važno.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 21. Izveštaj generalnog štaba, 20. decembra:

Južno od Ohridskog jezera naše i austro-ugarske čete zakročile naprijed. Oko Bitolja se miruje. U obluku Cerne živilja je paljba neprijateljskih topova. Na Strumi patroski okršaji. Dokušaj neprijateljske pješadijske grupe da se otisne prema Cihlik-Tevfiku propao je.

Rumunjska fronta: U Dobruđi jednako se napreduje. Neprijatelj se odupire na liniji jezera Babadagsko-Denisten-Alibrykoci-Hamčarke-Turkoatra. Naša je konjica potisnula, sa velikim gubicima za protivnika, treću kocačku konjičku diviziju, koja je 17. decembra prispjela u Dobruđu. Megju poginulim Rusima najgen je zapovjednik kocačke pukovnije pukovnik Jabdorow. U istočnoj Vlaškoj operacije se razvijaju po planu.

U kutu dvorane ležale tih čovjek, povezane glave. Mučaljiv i škrt na riječi, odbijao je svakoga. Nijesu ga pelke rane na tijelu; duševna je bol mučila bijednoga. Svaki pokušaj, da ga tješe, odbijaše od sebe: «Što da me tješiše!? Za mene je svijet — mrtav; nitko mi ne može vratiti ugasi očinji vid! O, bilo bi bolje, stoptu bolje, da je kuršum bolje smjerio! Ostavite me sama, s mojim očajem, s beznadnom sadašnjošću; za mene nema budućnosti, do vječne noći. Možete li vi to promijeniti!?!...» To su bile misli, koje su poput bjesnila furjale uvijek s nova mučile i šibale mozak bijednoga slijepca.

Za njegove boli doista ne bijaše ublaženja; samo u pregaranju, u podvrgavanju volji Božjoj mogaše da nagje ozdravljenje duše mjesto tjelesne sakatosti.... Jedni, osamljeni čovječje, zar je tvoja duša zbilja posve lišena svake životne radosti, zar da i ona ostane u tvojoj vječnoj noći? Ne, ne, jer se nikome ne dosuguje više negoli može podnijeti. I tvoje će jedno srce ogrjajati zraka Božjeg smilovanja.

Okavovim su se razmišljanjem dosada doista tješili samo oni, koji bi tako rado pomogli teško iskušanom nesretniku, no on bi ih uvijek kratko odbijao od svoga ležaja. . . .

Kucnuo je sat za posjete i počela mješavina dolaznika i odlaznika, ugodna promjena u jednoličnome životu bolnice i za one, koji bijahu predaleko od zavičaja, a da bi se mogli nadati polazniku.

Ugarska Hrvatska.

U ugarskoj zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 20. Zastupnička je Kuća nastavila raspravu o poslovima koji su u svezi sa krunisanjem. Došto je više govornika ustalo protiv izbora ministra predsjednika Tisze za palatinova zamjenika i pošto se ministar pravde Balogh u kratko osvrnuo na govore što su se dotad držali, rasprava se zatvorila i primljen je jednoglasno Tiszin prijedlog o izboru jednog palatinova zamjenika i o krunidbenom daru koji bi se prikazao Njegovim Veličanstvima.

Naredna je sjednica sutra. Na dnevnom je redu izbor palatinova zamjenika i deputacija na krunisanje.

BUDIMPEŠTA, 20. Zastupnička Kuća. Za palatinova zamjenika izabran je ministar predsjednik grof Tisza; nadvojvoda Josip dobio je 103 glasa.

U velikaškoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 20. Velikaška je Kuća primila poslije odluke rasprave, u kojoj je učestvovao i ministar predsjednik Tisza, inauguralnu diplomu kako ju je sastavila Zastupnička Kuća, pa se pridružila sa velikom većinom zaglavku Zastupničke Kuće u pogledu izbora ministra predsjednika Tisze za palatinova zamjenika.

U talijanskoj Komori.

ZURICH, 19. Talijanska Komora. Sonninov govor prekidalo se čestim a na kraju živahnim pljeskanjem. Prijedlog da se njegov govor objavi na državne troškove u svim općinama, primljen je bez prigovora. Zatim ministar predsjednik Boselli zamoli, istaknuvši veliki dojam Sonninovih razlaganja, da se sve rezolucije, što su prikazane, naprosto povuku i da se glasuje jedino o prostoj rezoluciji, koja bi imala da znači puno, tačno, konkretno povjerenje u vladu. Boselli dodade, ako se radi dogadjaja pokaže nužda, da će se Komora sazvat i još prije nego isteku praznici novoga ljeta. Došto su se sve ostale rezolucije povukle, primljena je ona o povjerenju sa 325 protiv 41 glasa; 3 su se zastupnika ustegla od glasovanja. Doslje toga, a na zahtjev ministra riznice, odobren je privremeni proračun za 6 mjeseci a povučen je prijedlog o proračunu za 2 mjeseca. Komora se potom odgodila do 27 februara 1917.

Ententa u Grčkoj.

ATINA, 20. (Reuter). Grčka je upravila Ententi notu, u kojoj opisuje prilike što su nastale otkad je Grčka pristala na ultimatum. U noti se naglašavaju poteškoće, što potječu od dogadjaja i od nastavljanja blokade. Grčka vlada nabacuje, da će ona po svojoj prilici biti prinuđena da, dok se sadašnje stanje ne riješi, obustavi pomicanje svojih četa prema jugu.

Njemačka podmornica potopila „Suffren“

BERLIN, 20. Službeno. Njemačka je podmornica potopila 26. novembra, neklih 50 pomorskih milja sjevero zapadno od Lisbone, neprijateljsku linijsku lagju. Radi se o linijskoj lagji »Suffren«, u kojoj je francusko ministarstvo mornarice javilo 8. decembra, da se izgubila sa svom posadom.

Ni jadni slijepac ne ostade neopažen. Mali neki dječaci sve se vrzao i vrpeljio oko njegove postelje, namještao mu uzglavlje, potezao pokrivač, dok ga nije zamijetio bolesnik: «Slijepi vojniče, ja bih te nečim obradovao; ne bi li moju frulu, ja ti je darivam?»

Slijepac se maši za njom, i, gle čuda! Iz onoga kuta šutnje oglašise se turobni, a ipak tako smireni zvuci... Jecajući pada dječaku oko vrata na novi život probuđeni slijepac. Djetinja naivnost i pripristi zvuci frule potrosio siromasnu, ukročenu čud i otvoriše je opet svijetlu i radosti životu.

Tamo gdje šumna rijeka sebi krči put kroz kršje i klisure, stoji kućerak, malen, ali opet doista velik, da pod svojim krovom sigurno zakloni dvije zadovoljne duše, a vremenom i cio mali svijet. Mlada žena, s odrazom prave srčice u očima, marljivo je za poslom u vrtu. Da i pravo je, kada eto radi i plijevi na svojoj zemlji. U to će iz kolibe: «Marice, svršio sam svoj sedmični posao, sjutra možeš opletene košare ponijeti na trg, a sada daj, da večer prosjedimo ispred kuće.»

Sunce na zapadu već je vrebalo, da opet bude sasvim potajnim svjedokom ove dražesne idile, i preli zlatom svojih posljednjih zraka kućicu mira i zadovoljstva.

Od jedanput se oglašise tiho, pa sve jače, otprije poznati zvuci frule i poletješe van, u noć, kao glasnici tihe sreće i vjerne harmonisi.

(S njemačkoga.)

U engleskoj donjoj Kući.

LONDON, 20. U Donjoj Kući Lloyd je George rekao, da je uvjeren, da je način kojim se kabinet preustroji, najpodesniji za rat. Drilike su zahitjevale, da se stvar brzo otrsi. Saveznici su svojim sporim postupanjem pretrpjeli nesreću za nesrećom. Tokom rata plovidba će se, ta životna žila zemlje, podržavati u pravom smislu riječi; vlada će se pobrinuti za gradnju brodova, da podmiri gubitak lagja u ratu. Što se tiče pitanja prehrane, Lloyd je George rekao: Treba da se narod izjavi za nacionalni post za vrijeme rata. Vladi je namjera, da odmah imenuje diktatora nacionalne službe, od kojega će ovisjeti i civilne i vojničke grane opće nacionalne službe. U pogledu saveznika Lloyd George je izjavio, da se treba latiti sistema zajedničke fronte.

Zatim je govorio Asquith, koji je rekao, da mu je jedina želja, da stavi na raspolaganje sve svoje iskustvo.

Poslije kratke rasprave Donja je Kuća primila osnovu o kreditu u drugom čitanju.

Izjave o noti četvornog saveza za mir.

PARIZ, 20. Ministar predsjednik Briand izjavio je u senatu u pogledu njemačke ponude za mir: Niko se ne da prevariti od njemačkog manevra. Sutra će se središnjim Vlastima saopćiti ugovoreni odgovor, biva da nije moguće uzeti za zadržati tu njihovu ponudu. Odgovor će biti dostojan naših hrabrih vojnika i saveznika.

BEČ, 22. Amsterdamski dopisnik »Vossische Zeitung« donaje iz Londona, da je engleska vlada 19 decembra dostavila kabinetima saveznih vlasti osnovu odgovora što će se dati središnjim vlastima.

LUGANO, 21. Agencija Stefani javlja, da je Sasonov krenuo u ruski glavni stan.

V. ratni zajam.

Peti ratni zajam u čitavoj monarhiji postaje sve popularnijim i osvaja pristaše u svim slojevima naroda. To je najbolji dokaz, da ćemo izvojevati i ovu bitku bez mača i krvi.

Na Previšnjem mjestu prati se sa živim interesom napredak potpisivanja ratnog zajma. Njegovo se je Veličanstvo udostojilo izraziti svoje očekivanje, da će se gragjani svake ruke i težaci dok traje rok, odlučiti, da donesu ispadak ratnog zajma do onog stepena, koji odgovara našoj snazi i očekivanju.

Pitanje uspjeha ratnoga zajma, pitanje je uspjeha našega naroda, koji će biti potpun i sjajan, sudjeluju li svi narodni slojevi i predstavništva kod potpisivanja na V. ratni zajam.

Božić 1916.

Sutrašnji će Božić — treći za ovoga užasnog rata — u malo čijoj kući osvanuti veseo. Božićna slava i ove će godine biti za mnoge i mnoge dan tuže i boli. Ali tuga i bol izjednačuju i združuju ljude u ljubavi i bratstvu osobito, kada ih proniche jedna i ista velika misao, kada ih spaja uzvišen zajednički pothvat. Ljubav k domovini i odbrana kućnog praga od nastajanja starih i novih neprijatelja, velika je misao i zajednički je pothvat, koji u jedan neraskidljiv snop povezuju sve narode naše velike carevine. U ovome toliko tužnome i uzvišenome času, svi se mi osjećamo kao jedna velika porodica, u kojoj iščekavaju razlike i pregrade. Naši junaci na krvavim bojištima naša su braća, njihova su djeca naša djeca, njihova je supruga naša sestra.

Droniknuti tjem osjećajima, sjetimo se osobito onih naših boraca, koji slavno poginuh u bojnim poljanama, sjetimo se njihovih tužnih udovica i jadne siročadi! Družimo im ruku pomoćnicu u čemu god možemo: rastjerajmo bore sa njihovom čela i razvedrimo im lice našom ljubavi, našom pomoći! To će biti najljepša proslava božićne svečanosti, a u jedno čemo tjem ispuniti koliko kršćansku toliko i domovinsku svoju dužnost prema onima, koji padaoše za svoju zemlju, za svoj rod, za sve nas.

DALMATINSKE VIJESTI

Namjesnik dalmatinski kod Njegova Veličanstva.

BEČ, 19. Namjesnik grof Attems primljen je jučer od Njegova Veličanstva u odluju audijenciju.

Ratna odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo pođijeliti:

Mačehino neraskovano prstenje. Božićna priča.

Piše Don Marko Vežić — Jadrtovac.

Jurketina je golema imenom, kojim je još u djetinstvu prozvali i svagđano je selom zivkaju, a još golemija krdom blaga, što ga jutrom i u sunca opočivanje progoni mimo moju kuću.

Brojno je to blago. Maloga zuba, što kozjači što vunjači, premašilo je stotinu glava. Otkad opet i veliki zub nije po oranju, ondonda mu broj i pogotoviju oskošio.

Ne bi to baš bilo čudo, da ti tome djetetu i ime zaboraviš, kad bi s tim grdesnim imenom Jurketine i s njezinim blagom skladašli kip i godine Jurke Žazević, zakonite Ivanove kćeri i pokojne Ivanice Medić.

Već je ta, da dok ti je njezina imena i uhu i iza uha, nema nje oku kolik ni trtku, već skalupljeni i smotani neđorast. Tekar je Jurka navršila dvanaestu godinu o Svetome Jurju, a i šesta bi se usčuđila na nju.

Pa nije mogla drugačija ni biti. Satrđ ju i zgnjavio pastorluk, jer netom je Ivanica rodila, drugi se dan, još »friška« od rođaja, digla i prokalila, logom legla, a svoga čeda ni povila, ni krsnim

višeški krst reda Franje Josipa sa ratnom dekoracijom u priznanje hrabrog i požrtvovnog držanja pred neprijateljem sveč. prof. drugog razreda Brunu Lovriću, vojn. kad. škole u Kamenici;

vojnički krst za zasluge trećeg razreda s ratnom dekoracijom u priznanje hrabrog i uspješnog držanja pred neprijateljem Dušanu Murtechini od pješ. puk. 8;

zlatni krst za zasluge s krunom na vrpici kolajne za hrabrost u priznanje izvrsnog i požrtvovnog držanja pred neprijateljem prič. pom. liječniku dr. Vicku Zakariji od 23. dom. puk. kod etap. boln. br. 35, vojn. priskr. oficijalu u prič. Stefanu Kostiću od opsk. magaz. u Zagrebu; vojnič. registr. višem oficijalu Henriku Peteani od ratnog ministarstva kod zapovj. jedne armije, vojn. rač. oficijalu Leopoldu Filippi od ratnog ministarstva kod vojn. ureda u Dabrovi;

zlatni krst za zasluge na traku kolajne za hrabrost u priznanje izvrsnog službovanja pred neprijateljem poštanskom oficijalu Mihajlu Brajdi;

srebrni krst za zasluge na traku kolajne za hrabrost u najmilostivije priznanje osobitog vjernog službovanja pred neprijateljem poštanskom poslužniku Viđuju Bistrici i poštanskom pomoćnom poslužniku Pavkoviću;

narediti da se izrazi Previšnje pohvalno priznanje za hrabro držanje pred neprijateljem: prič. por. Krešimiru Čoraku, od 22. pješ. puk.; prič. natpor. Stanislavu Palčiću, od 17. pješ. puk.

Poštanske vijesti.

U predjelima Crnogore zaposjednutim od austro-ugarske vojske bio je otvoren i predan javnom prometu još i c. i. k. etapni poštanski uređ Danilovgrad.

U poštanskom saobraćaju sa ovim novim etapnim poštanskim uređom, pripuštene su ove pošiljke

pri predaji: dopisnice, otvorena pisma, tiskavnice (novine) i uzorci robe;

pri razdaji: dopisnice, pisma, tiskanice (novine) i uzorci robe.

Za životinje.

Ministarstvo poljodjelstva, na prijedlog namjesništva i zem. gospodarskog vijeća, ođobrilo je da se od žita ovogodišnje žetve može u Dalmaciji trošiti za životinje 15% kukuruza i 50% prosa.

Ovi postoci vrijede za obe vrste žita za čitavu količinu, koja posjedniku preostane, pošto mu se od priroda ođbije potrebno sjeme.

Telegrafski saobraćaj sa zarobljenicima u Rusiji.

Ponovno je uveden brzojavni saobraćaj sa ratnim zarobljenicima u Rusiji, nu za sada uz uvjet, da telegrami budu sastavljeni u njemačkom, ruskom ili francuskom jeziku.

Pristojbina je za svaku riječ 53 filira, uz pristojbinu od 60 fil. za svaki telegram.

Plemeniti čin.

Dišu nam iz Janjine: Naš sumješčanin gosp. dr. N. Z. Bjelovučić dao je 1300 kruna, kao svu svoju dobit za uprave cipolarske akcije u Draču, za fond udovica i siročadi palih junaka ove općine, i poslao ih c. k. kot. poglavarstvu u Korčuli. — Ugladali se i drugi u ovaj dobar primjer.

„Za Boga i za Cara“.

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske invalide. 6. popis prinosa, 2000 K Njeg. Preuzv. Dr. Rudolf Sieghart, guverner zavoda Bodenredit, Beč — po 100 K: Feldkurat Graf Galen, Beč; Matica Dalmatinska Zadar; Sergije Urukalo, paroh, Obrovac — po 50 K: Narciso Detoni Ercegovci, David Fanto Beč, Gospodarska Blagajna za štednju i zajmove Novigrad, Hrvatska blagajna za štednju i zajmove Vis, Općina Kistanje, Općina Obrovac — po 20 K: Boglić Silvio ljekarnik Knin, Barbieri Dominik ljekarnik Makarska, k. u. k. Oberst Oswald Betali, Odjeljni predstojnik Miroslav Broschan Zagreb, Artur Kopani trgovac Zadar — po 10 K: Artur conte degli Alberti c. k. namjesn. perovogja Zadar, Terezija Alessandri nadičiteljica Metković, Dr. Roko Arneri odvjetnik Korčula, Dr. Stefan Borovich Knin, Marko Banovac trgovac Split, Felice Baylon veletržac Hvar, Josip Bakota načelnik Rab, Dr. Rikard Barić Knin, Don Ivo Badrov Rastević, Jakov Bianchi veleposjednik Sinj. — Sa prijašnjim popisima ukupno K 11.300.—.

V. Austrijski ratni zajam. I. Popis.

Kod Hrvatske pučke štedionice u Zadru. Upisali su na V. ratni zajam: Hrvatska pučka štedionica za svoj račun K 10.000.— Njegova Preuzvišenost Dr. Vinko Puljišić, nadbiskup Zadar 3000 — Don Ivan Puljišić, profesor, Zadar 500 — Samostan sv. Pavla, Preko 300 — Crkvinarstvo u Dinu 600 — Don Ante Banić, nadpop, Nin 400 Seoska Blagajna u Vinjeru 2000 — Crkva Sv.

imenom prozvala, već ode, kamo ćemo i mi o svojoj uri zamaknuti.

Otac se brže bolje s udovištvom alalio i po Ivaničinu se smrti, nijesu joj ni gnijde u glavi još bile pokrepale, izvjestio i uput oženio, a time i srce sirotne Jurke, umjesto materinskom ljubavlju, zasó huđim leđom mačehinske goropadnosti, nestarosti i neljubavi. Leđ danas, leđ sutra, završ se on u kosti, i nejačka se lurka najstrag smrzla i životom ukochenu, jer tko malahna ne njeguje, ni odraslu se ne raduje.

Nu i drvo se k drvetu priklanja i ođa nj se oslanja, a kamo li ne će odnemarena sirotinja uza milosrđje Božje. Što Jurka uzrastom zaostala i u zemlju se prosula, to u druge muški šesnica moja i na zasezaje oskočila svojim zamjeritim umnim izvrštinama i sposobnostima, a pogotovu plemenitošću svoga srca.

Jurka je upljunuta svoja pokojna majka. Zaobljena i prosuzna, a opet živa oka, dok besjede, prava starica, tihe i ođmjerene, ko da ti u pero kaziva, a uza to jasnovite, ko je u Boga jasnovit proljetni dan.

Ali što sve to pomaže, kad mačeha ođumila pod svaku cijenu ubiti u pastorčetu dušu i tijelo skašiti!

Da si kamen, progovorio bi i potužio se na ono sirotno i sneregjeno ruho, te tuzgavu i neo-

Ante, Vinjerac 500 — Crkva Sv. Marije, Olib 1000 lve Rimanić pok. Nike, Diklo 1000 — Crkva Sv. Lovrinca, Lukoran 300 — Ukinute Bratovštine, Lukoran 100 — Javna Dobrotvornost, Lukoran 200 — Don Ivan Milić, Murvica 300 — Šime Surać pok. Filipa, vojn. iz Murvice 100 — Stipan Surać pok. Šime, vojn. iz Murvice 100 — Dr. Ignjat Katalinić, Zadar 100 — Mate Puljišić pok. Stipana Olib 1000 — Pere Lisica pok. Ante, Petrcane 1000 — Don Nikola Tabulev Truta, Zadar 200 — Don Ante Mrakovčić, Zadar 200 — Don Niko Moscatello, Zadar 200 — Crkvinarstvo u Diklu 400 — Pere i lve Milin pok. Marka, Diklo 200 — Javna Dobrotvornost, Diklo 200 — Ivan Smirčić Zamarin, Dremuda 400 — Zavod sv. Demetrija, Zadar 1100 — lve Špaleta pok. Andrije 200 — Crkva sv. Ivana i Pavla, Petrcane 300 — Marija Barulić žena Ivana, Petrcane 2000 — N. N., Olib 2000 — Oltar Srca Isusova, Nin 400 — Ukupno K 30.000.— u I. popisu.

Kod Podružnice Jadranske banke u Zadru potpisano je do uključivo 16. o. mj. K 11.000.— a sudjelovale ovi subskribenti:

Ive Crvarić pok. Ante, Božava K 3000 — Prof. Virgil Perić, Zadar 2000 — Dr. Ante Primožić, Zadar 1600 — Vice Sudinja Markov, Suškošan 1200 — Dr. Ivo Marčetić, Zadar 1000 — Eredi Xicovich, Zadar 1000 — Juraj Lušić, Zadar 500 — Milan Stazić, Zadar 500 — Ivo Klepo, Zadar 200 — Dr. Ljubo Klaić, Zadar 200 — Iure Čelić, Feldpost 150. Subskripcija traje dalje.

Ratni zajam.

Dišu nam iz Otoka kod Sinja, 15. o. m. U župi Otok preporučio i osobnim nastojanjem župnika O. Mihe Kotaraša upisano je za V. ratni zajam K 20.770.— I za prvašnje ratne zajmove upisali su Otočani više hiljada. Takogjer za sva razna sabiranja u ratne svrhe dragovoljno i obilno su doprinosili, što doista ima da im služi na čast i priznanje.

Potpisivanja za V. austr. ratni zajam kod austro-ugarske banke Filijalka Zadar.

Ukupno potpisivanje preko 700.000. Nj. Preuzvišenost gospođin Marije grof Attems kr. 10.000 — Nj. Preuzvišenost dr. Vicko Puljišić 3.000 — Gospođin dr. Frano grof Thun 5.000 — Gospođin don Juraj Biankini 1.000 — C. k. uređ za melioracije i viši gragi. savj. Jos. Horowitz 7.000 — Gosp. dr. Ing. Frano Louda 1.200 — N. N. 3.000 — Gosp. vladin savj. Ivan pl. Zotti 2.000 — N. N. 5.000 — Fond za udovice i siročad c. k. Namjesništva 110.000 — G-gja Anka Schoeffer 2.000 — Gosp. c. i. k. kapetan Robert Drzemalik 1.000 — G-gja Julija Turczak 600 — Općina Kistanje 4.000 — Gosp. Ivan Borzatti pl. Löwenstern, biskup 1.000 — Gosp. Carlo Pio Bianchi 500 — Gosp. c. k. poručnik Milanović 400 — Gosp. Ivan Meleđa 4.000 — N. N. 3.000 — Gosp. školski savj. Bruno pl. Bersa 1.400 — Gosp. Jovan Brić 200 — Banca Popolare di Zara 15.000 — Zem. prip. uređ Crvenog Krsta 50.000 — N. N. 2.400 — C. k. natpor. Paško Bradarić Slujo Zadar 1.000 — Gosp. Giuseppe Cergnar 1.000 — Crkva Slinvica 1.000 — Gosp. zem. savjet. Hinko Milanović 2.000 — C. k. namj. vjerezakonska zaklada 10.900 — C. k. namj. zaklada Bovan 3.200 — Gosp. Zdenko Weiner c. k. ofic. asp. 100 — Gosp. don Bare Viđov 200 — Zem. Vjer. Zavod razna potpisivanja 26.350 — G-gja Antica Rendić 600 — G. Giovanni Devetak 1000 — Društvo za potpisivanje ratnog zajma Zadar 41.000 — Općina Zadar 10.000 — Hrvatska Pučka Štedionica Zadar I. popis 65.200 — II. popis 25.000 — C. k. namj. zaklada S. Dimitrije 29.550 — Dalm. zem. ođbor za razne fondove 75.400 — G-gja Lola pl. Žizka 45.000 — Gosp. Gliubich Pedissic Giuseppe 100 — C. k. vojni dušobrižnik don Zvonimir Kirigin 200 — C. k. prvo dalm. vojničko veteransko društvo Zadar 5.000 — Marija ud. Kirighin 1.000 — Općina Novigrad za Oštrić Grgur i sinovi 2.000 — Općina Novigrad za Oštrić Sebe pok. Antuna 200 — Općina Novigrad za sebe 2.000 — Crkva Sv. Marije Novigrad 200 — Razni popisi općine Knin 116.350 — Gospodarska Blagajna Novigrad 1.500 — G-gja Marija Künnel 2.000 — Gosp. Giovanni Jurina 1.000 — Gosp. Artur Lelas c. k. namj. povjerenik 1.000 — G-gja Katerina Tamino 1000.

Božićni dar.

Trgovačko Obrtnička Komora u Zadru ođredila je kao Božićni dar na korist zemaljske zaklade »Iz nemogli vojnici dalmatinski« svotu od kr. 200.

II. Popis doprinosa za božićni dar sirotama poginulih vojnika.

Dek. kanonik don Šime Segarić, Sutomišćica K 20 — upraviteljstvo u Stoliu 24'65 — r. k. župski uređ u Dugopolju 61 — r. k. župski uređ u Mirloviću 40 — r. k. župski uređ u Pođgradu 24'60 — don Mate Zović, Sestrunj 10 — mjesni ođbor Crvenog Križa, Biograd 79'22 — r. k. župski uređ, Škrip 15 — opć. upraviteljstvo Pučišće 178'57 — zbroj ovog popisa 513'04 — prvog popisa 543'52 — ukupno K 1056'56.

Pratni zajam. Dišu nam iz Otoka kod Sinja, 15. o. m. U župi Otok preporučio i osobnim nastojanjem župnika O. Mihe Kotaraša upisano je za V. ratni zajam K 20.770.— I za prvašnje ratne zajmove upisali su Otočani više hiljada. Takogjer za sva razna sabiranja u ratne svrhe dragovoljno i obilno su doprinosili, što doista ima da im služi na čast i priznanje.

Potpisivanja za V. austr. ratni zajam kod austro-ugarske banke Filijalka Zadar. Ukupno potpisivanje preko 700.000. Nj. Preuzvišenost gospođin Marije grof Attems kr. 10.000 — Nj. Preuzvišenost dr. Vicko Puljišić 3.000 — Gospođin dr. Frano grof Thun 5.000 — Gospođin don Juraj Biankini 1.000 — C. k. uređ za melioracije i viši gragi. savj. Jos. Horowitz 7.000 — Gosp. dr. Ing. Frano Louda 1.200 — N. N. 3.000 — Gosp. vladin savj. Ivan pl. Zotti 2.000 — N. N. 5.000 — Fond za udovice i siročad c. k. Namjesništva 110.000 — G-gja Anka Schoeffer 2.000 — Gosp. c. i. k. kapetan Robert Drzemalik 1.000 — G-gja Julija Turczak 600 — Općina Kistanje 4.000 — Gosp. Ivan Borzatti pl. Löwenstern, biskup 1.000 — Gosp. Carlo Pio Bianchi 500 — Gosp. c. k. poručnik Milanović 400 — Gosp. Ivan Meleđa 4.000 — N. N. 3.000 — Gosp. školski savj. Bruno pl. Bersa 1.400 — Gosp. Jovan Brić 200 — Banca Popolare di Zara 15.000 — Zem. prip. uređ Crvenog Krsta 50.000 — N. N. 2.400 — C. k. natpor. Paško Bradarić Slujo Zadar 1.000 — Gosp. Giuseppe Cergnar 1.000 — Crkva Slinvica 1.000 — Gosp. zem. savjet. Hinko Milanović 2.000 — C. k. namj. vjerezakonska zaklada 10.900 — C. k. namj. zaklada Bovan 3.200 — Gosp. Zdenko Weiner c. k. ofic. asp. 100 — Gosp. don Bare Viđov 200 — Zem. Vjer. Zavod razna potpisivanja 26.350 — G-gja Antica Rendić 600 — G. Giovanni Devetak 1000 — Društvo za potpisivanje ratnog zajma Zadar 41.000 — Općina Zadar 10.000 — Hrvatska Pučka Štedionica Zadar I. popis 65.200 — II. popis 25.000 — C. k. namj. zaklada S. Dimitrije 29.550 — Dalm. zem. ođbor za razne fondove 75.400 — G-gja Lola pl. Žizka 45.000 — Gosp. Gliubich Pedissic Giuseppe 100 — C. k. vojni dušobrižnik don Zvonimir Kirigin 200 — C. k. prvo dalm. vojničko veteransko društvo Zadar 5.000 — Marija ud. Kirighin 1.000 — Općina Novigrad za Oštrić Grgur i sinovi 2.000 — Općina Novigrad za Oštrić Sebe pok. Antuna 200 — Općina Novigrad za sebe 2.000 — Crkva Sv. Marije Novigrad 200 — Razni popisi općine Knin 116.350 — Gospodarska Blagajna Novigrad 1.500 — G-gja Marija Künnel 2.000 — Gosp. Giovanni Jurina 1.000 — Gosp. Artur Lelas c. k. namj. povjerenik 1.000 — G-gja Katerina Tamino 1000.

Božićni dar. Trgovačko Obrtnička Komora u Zadru ođredila je kao Božićni dar na korist zemaljske zaklade »Iz nemogli vojnici dalmatinski« svotu od kr. 200.

II. Popis doprinosa za božićni dar sirotama poginulih vojnika. Dek. kanonik don Šime Segarić, Sutomišćica K 20 — upraviteljstvo u Stoliu 24'65 — r. k. župski uređ u Dugopolju 61 — r. k. župski uređ u Mirloviću 40 — r. k. župski uređ u Pođgradu 24'60 — don Mate Zović, Sestrunj 10 — mjesni ođbor Crvenog Križa, Biograd 79'22 — r. k. župski uređ, Škrip 15 — opć. upraviteljstvo Pučišće 178'57 — zbroj ovog popisa 513'04 — prvog popisa 543'52 — ukupno K 1056'56.

Pratni zajam. Dišu nam iz Otoka kod Sinja, 15. o. m. U župi Otok preporučio i osobnim nastojanjem župnika O. Mihe Kotaraša upisano je za V. ratni zajam K 20.770.— I za prvašnje ratne zajmove upisali su Otočani više hiljada. Takogjer za sva razna sabiranja u ratne svrhe dragovoljno i obilno su doprinosili, što doista ima da im služi na čast i priznanje.

Potpisivanja za V. austr. ratni zajam kod austro-ugarske banke Filijalka Zadar. Ukupno potpisivanje preko 700.000. Nj. Preuzvišenost gospođin Marije grof Attems kr. 10.000 — Nj. Preuzvišenost dr. Vicko Puljišić 3.000 — Gospođin dr. Frano grof Thun 5.000 — Gospođin don Juraj Biankini 1.000 — C. k. uređ za melioracije i viši gragi. savj. Jos. Horowitz 7.000 — Gosp. dr. Ing. Frano Louda 1.200 — N. N. 3.000 — Gosp. vladin savj. Ivan pl. Zotti 2.000 — N. N. 5.000 — Fond za udovice i siročad c. k. Namjesništva 110.000 — G-gja Anka Schoeffer 2.000 — Gosp. c. i. k. kapetan Robert Drzemalik 1.000 — G-gja Julija Turczak 600 — Općina Kistanje 4.000 — Gosp. Ivan Borzatti pl. Löwenstern, biskup 1.000 — Gosp. Carlo Pio Bianchi 500 — Gosp. c. k. poručnik Milanović 400 — Gosp. Ivan Meleđa 4.000 — N. N. 3.000 — Gosp. školski savj. Bruno pl. Bersa 1.400 — Gosp. Jovan Brić 200 — Banca Popolare di Zara 15.000 — Zem. prip. uređ Crvenog Krsta 50.000 — N. N. 2.400 — C. k. natpor. Paško Bradarić Slujo Zadar 1.000 — Gosp. Giuseppe Cergnar 1.000 — Crkva Slinvica 1.000 — Gosp. zem. savjet. Hinko Milanović 2.000 — C. k. namj. vjerezakonska zaklada 10.900 — C. k. namj. zaklada Bovan 3.200 — Gosp. Zdenko Weiner c. k. ofic. asp. 100 — Gosp. don Bare Viđov 200 — Zem. Vjer. Zavod razna potpisivanja 26.350 — G-gja Antica Rendić 600 — G. Giovanni Devetak 1000 — Društvo za potpisivanje ratnog zajma Zadar 41.000 — Općina Zadar 10.000 — Hrvatska Pučka Štedionica Zadar I. popis 65.200 — II. popis 25.000 — C. k. namj. zaklada S. Dimitrije 29.550 — Dalm. zem. ođbor za razne fondove 75.400 — G-gja Lola pl. Žizka 45.000 — Gosp. Gliubich Pedissic Giuseppe 100 — C. k. vojni dušobrižnik don Zvonimir Kirigin 200 — C. k. prvo dalm. vojničko veteransko društvo Zadar 5.000 — Marija ud. Kirighin 1.000 — Općina Novigrad za Oštrić Grgur i sinovi 2.000 — Općina Novigrad za Oštrić Sebe pok. Antuna 200 — Općina Novigrad za sebe 2.000 — Crkva Sv. Marije Novigrad 200 — Razni popisi općine Knin 116.350 — Gospodarska Blagajna Novigrad 1.500 — G-gja Marija Künnel 2.000 — Gosp. Giovanni Jurina 1.000 — Gosp. Artur Lelas c. k. namj. povjerenik 1.000 — G-gja Katerina Tamino 1000.

Božićni dar. Trgovačko Obrtnička Komora u Zadru ođredila je kao Božićni dar na korist zemaljske zaklade »Iz nemogli vojnici dalmatinski« svotu od kr. 200.

II. Popis doprinosa za božićni dar sirotama poginulih vojnika. Dek. kanonik don Šime Segarić, Sutomišćica K 20 — upraviteljstvo u Stoliu 24'65 — r. k. župski uređ u Dugopolju 61 — r. k. župski uređ u Mirloviću 40 — r. k. župski uređ u Pođgradu 24'60 — don Mate Zović, Sestrunj 10 — mjesni ođbor Crvenog Križa, Biograd 79'22 — r. k. župski uređ, Škrip 15 — opć. upraviteljstvo Pučišće 178'57 — zbroj ovog popisa 513'04 — prvog popisa 543'52 — ukupno K 1056'56.

Pratni zajam. Dišu nam iz Otoka kod Sinja, 15. o. m. U župi Otok preporučio i osobnim nastojanjem župnika O. Mihe Kotaraša upisano je za V. ratni zajam K 20.770.— I za prvašnje ratne zajmove upisali su Otočani više hiljada. Takogjer za sva razna sabiranja u ratne svrhe dragovoljno i obilno su doprinosili, što doista ima da im služi na čast i priznanje.

Potpisivanja za V. austr. ratni zajam kod austro-ugarske banke Filijalka Zadar. Ukupno potpisivanje preko 700.000. Nj. Preuzvišenost gospođin Marije grof Attems kr. 10.000 — Nj. Preuzvišenost dr. Vinko Puljišić, nadbiskup Zadar 3000 — Don Ivan Puljišić, profesor, Zadar 500 — Samostan sv. Pavla, Preko 300 — Crkvinarstvo u Dinu 600 — Don Ante Banić, nadpop, Nin 400 Seoska Blagajna u Vinjeru 2000 — Crkva Sv.

imenom prozvala, već ode, kamo ćemo i mi o svojoj uri zamaknuti. Otac se brže bolje s udovištvom alalio i po Ivaničinu se smrti, nijesu joj ni gnijde u glavi još bile pokrepale, izvjestio i uput oženio, a time i srce sirotne Jurke, umjesto materinskom ljubavlju, zasó huđim leđom mačehinske goropadnosti, nestarosti i neljubavi. Leđ danas, leđ sutra, završ se on u kosti, i nejačka se lurka najstrag smrzla i životom ukochenu, jer tko malahna ne njeguje, ni odraslu se ne raduje.

Nu i drvo se k drvetu priklanja i ođa nj se oslanja, a kamo li ne će odnemarena sirotinja uza milosrđje Božje. Što Jurka uzrastom zaostala i u zemlju se prosula, to u druge muški šesnica moja i na zasezaje oskočila svojim zamjeritim umnim izvrštinama i sposobnostima, a pogotovu plemenitošću svoga srca.

Jurka je upljunuta svoja pokojna majka. Zaobljena i prosuzna, a opet živa oka, dok besjede, prava starica, tihe i ođmjerene, ko da ti u pero kaziva, a uza to jasnovite, ko je u Boga jasnovit proljetni dan.

Ali što sve to pomaže, kad mačeha ođumila pod svaku cijenu ubiti u pastorčetu dušu i tijelo skašiti! Da si kamen, progovorio bi i potužio se na ono sirotno i sneregjeno ruho, te tuzgavu i neo-

„Za udovice i siročad.“

Gospodin Dr. Ivo Tironi, sudski savjetnik na uspomenu blagopokojne Antice ud. Barani poklonio je K 2—, a gospodin Don Šime Matulina, župnik-dekan na uspomenu blagopokojnih Antice ud. Barani i posjednika Jakova Eškinja poklonio je K 4— zakladi za pripomaganje obitelji palih vojnika za sudski kotar Biograd.

La messa da requiem della „Filarmonica“.

Mercoledì a cura della «Società Filarmonica» nella chiesa di S. Francesco alle Mura, venne eseguita, nel trigesimo della morte di S. M. l'Imperatore Francesco Giuseppe, la bellissima Messa da Requiem di Lorenzo Perosi, cantata a Zara nella Basilica Metropolitana alcuni anni fa in un'altra occasione.

Per questa nuova esecuzione il m.o signor Zink ridusse per orchestra da parte dell'organo (ciò che per ragioni tecniche si rese necessario) e lo fece con rara abilità e con equilibrata economia nella disposizione delle parti, curando che l'

ad. "ski savjetnik na Barani poklo- Sime Matulina, pokojnih Antice skopinja poklonio e obitelji palih

418, 419, 420, 421, 423, 424, 426, 428, 429, 431, 432, 435, 436, 444, 444-III, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 620, 620-II, 630.

Svi ostali u ovoj okružnici ne navedeni poljski odnosno numerirani etapni poštanski uredi, zatvoreni su do daljnje objave za taj promet.

Privatni poštanski paketni promet za etapne poštanske urede označene imenom kojeg mjesta u zaposjednutim područjima Poljske, Srbije, Crnogore i Albanije pripušten je u sljedećem opsegu:

a) za sve takove etapne poštanske urede u Poljskoj;

b) za sve takove etapne poštanske urede u Srbiji, Crnojgori i Albaniji osim etapnih poštanskih ureda Rača u Srbiji, Slepak i Zabrež u Srbiji i Danilovgrad, za koji taj promet ostaje još zatvoren.

Decesso.

È morta mercoledì scorso, dopo breve malattia, la signora Maria contessa ved. dei Medici, nata contessa Fanfogna. La notizia inattesa addolorò vivamente quanti conoscevano più da presso la nobile vecchia signora, e ne apprezzavano la bontà, il senno, le virtù esemplari di madre di famiglia, e rattristò i numerosi amici e conoscenti dei figliuoli e dei congiunti della defunta.

Ai suoi funerali, ch'ebbero luogo ieri mattina, presero larga parte i rappresentanti delle autorità, particolarmente della famiglia giudiziaria, e numeroso seguito di ogni ordine di cittadini. Ai figli, addoloratissimi per la perdita di una madre tanto amorosa, ed agli altri congiunti le nostre condoglianze più vive.

Dobrotvorno društvo hrvatskih gospogja

javlja, da će obrazovani tečaj za gospogje i gospogjice (a mogu nazočavati i gospoda) započeti 8 siječnja 1917. Dredavanja su podijeljena u tri kola, svako kolo obuhvata 20 do 22 sata predavanja.

I. Kolo: Slike iz hrvatske književnosti; Glavni pojavi iz elektrike i njihova upotreba u životu; hemija u prirodnom i ljudskom životu.

II. Kolo: Slike iz fizičkog i astronomskog zemljopisa; Anatomija i fiziologija i glavne bolesti probavnih organa; Sociologija.

III. Kolo: Psihologija uz obzir na pedagogiku; Dredstavnici staroklasične kulture (drama i kazalište starih Grka); Slike iz prirodopisa; Slike iz svjetske književnosti.

Dredavanja će biti svaki dan, osim subote i nedjelje, i to od 7 1/2 — 8 1/2 u večer.

Mole se gospogje i gospogjice (kao i gospoda) koji se već upisaše, da na vrijeme odaberu skupine; najkasnije do svršetka božićnih blagdana.

I drugi se ugledali.

Prigodom smrti N. V. Cesara i Kralja Franje Josipa, trgovac i posjednik u Zadru gosp. Josip Pavlović poslao je c. i k. ratnom ministarstvu 500 kruna, da ih ono upotrebi po svojoj uvjajavnosti u svrhe Ureda za ratno staranje. — Gospodin Davlović dobio je ovijeh dana od c. i k. ratnog ministarstva vrlo laskavu zahvalu na tom izvanrednom, pravom i plemenitom dokazu patriotskog osjećaja, koje će dobro doći našim junackim vojnicima.

Cinematografo riaperto.

Domenica scorsa è stato riaperto il cinematografo «Radium». Il simpatico ambiente, vasto ed elegante, fu tutto il pomeriggio e la sera affollatissimo. Il sig. Giovanni Philipp, che ne assunse l'impresa, promette di corrispondere con ogni impegno alle aspettative del pubblico.

Crveni krst.

Gosp. Ljubičić Ante iz Ervenika mjesto čestitati Božić i Novo Ljeto št. prijateljima K 5.

Croce Rossa.

Famiglia Uskok, Zara, per onorare la memoria della def. Anna ved. Alborghetti K 5.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Promjene u zajedničkom ministarskom vijeću.

Groß Czernin ministar izvanjskih posala. Barun Burian ministar zajedničkih financija.

BEČ, 22. Sutrašnja će «Wiener Zeitung» donijeti ova previšnja ručna pisma, nadnevka 22 decembra:

Dragi kneže Hohenlohe!

Udovoljujem Vašoj molbi te Vas milostivo otpuštam od službe Mog zajedničkog ministra financija i ovom Vam prigodom izrazujem za Vaš požrtvovni rad i patriotsku odanost u vršenju te službe Moju najveću zahvalnost i Moje priznanje. Driđržajem sebi, da Vas opet upotrebim u službi.

Karlo.

Dragi barune Buriane!

Odazivljem Se Vašoj molbi da budete otpušteni od službe ministra Moje Kuće i izvanjskih posala, te pristajem milostivo na zatraženi otpust. Ovom Vam prigodom izričem Svoje puno priznanje i Svoju osobitu zahvalnost na izvršnom radu što ste u teškim prilikama i sa požrtvovnošću vršili u toj službi.

Uvažavajući Vašu uspješnu djelatnost, koja se u svako vrijeme i na visokim položajima prokušala, sklonio sam Se da Vas imenujem Mojim zajedničkim ministrom financija, te Vam kao obilježje Moje naklonosti udjeljujem briljante velikom krstu Mog Reda sv. Stjepana.

Karlo.

Dragi grofe Czernine!

Imenujem Vas ministrom Moje Kuće i izvanjskih posala, te Vam povjeravam predsjedanje u zajedničkom ministarskom vijeću.

Karlo.

Za mir. Nota predsjednika Wilsona zaraćenim državama.

BERLIN, 22. Predsjednik Wilson — kako javljaju ovdješnjem predstavništvu «Associated Presse» iz New-Yorka i engleskom Dressbureau u Amsterdamu — izjavio je po žici svim zaraćenim državama, da on smatra opravdanim potaknuti neposredno shodnost da se isporede nazori o uvjetima mira, koji bi imali da preteku konačne pregovore o miru, i da bi u tome neutralci bili spremni da preuzmu, jednako kao i zaraćenici, svoj puni dio odgovornosti. Mir bi bio bliži nego se misli. Uvjeti pri kojima bi zaraćenici mislili da bi do potrebe morali da ostanu, nijesu tako nesloživi, kako se boje. Izmjena nazorâ prokrcila bi dajbudi put ka konferenciji i poduprla bi nâdu, da će se narodi u skorije vrijeme složiti. Predsjednik ne predlaže mir, nego samo neka se ispita stvar, kako bi neutralci i zaraćenici doznali kada se mogu miru nadati. Predsjednik bi bio sretan, da može pomoći, pače preuzeti inicijativu. On se nada, da će odgovor učiniti da se svjetski posao razbistri.

WASHINGTON, 22. Državni je tajnik Lansing izjavio: Wilsonova nota nije razaslana radi materijalnih interesa Amerike, nego za to što na vlastita prava Amerike to više utječu i jedni i drugi zaraćenici. Mi smo sami vrlo blizu ratu — rekao je državni tajnik — s toga imamo pravo znati, što zaraćenici traže, da možemo odrediti naše buduće držanje. Kasnije je Lansing izjavio, da se politika neutralnosti Sjedinjenih država nije promijenila.

BEČ, 22. Notu predsjednika Wilsona zaraćenim vlastima predao je sinoć ministarstvu izvanjskih posala poslovođa američkog poklisarstva.

Odgovor četvornog sporazuma.

BERLIN, 22. «Vossische Zeitung» doznaje, da će se odgovor četvornog sporazuma na ponudu mira središnjih vlasti predati u subotu.

BERLIN, 22. Američki poklisar Gerard jučer je iznova stigao amo.

Novo ministarstvo.

BEČ, 22. Cesar je zaprisegnuo jutros u Schönbrunnu ministra predsjednika Clam Martinica i ostale članove kabineta.

U Hrvatskom Saboru.

ZAGREB, 22. Sabor. Drekida se rasprava o snove o indemitetu da se pročita otpis ministra predsjednika Tisze, kojim javlja, da će se Kralj i Kraljica krunisati 30 decembra, te pozivlje Sabor na svečanost.

Zast. Davelić čita, u ime triju stranaka državopravne opozicije, izjavu, u kojoj odbija iz državopravnih, političkih, nacionalnih i ustavnih razloga, učestvovanje u krunisanju; na to opozicija izlazi iz sabornice. Zatim Sabor prima predsjednikov prijedlog da se primi poziv i izabere deputacija od 8 zastupnika koja će poći na krunisanje. Sjednica se zatvara. Naredna je sutra; na dnevnom je redu izbor deputacije na krunisanje i nastavak rasprave o indemitetu.

Prijestolna besjeđa u Engleskoj.

LONDON, 23. Parlamenat je odgogjen do 7. februara 1917. U prijestolnoj besjedi, kojom se Parlamenat odgodio, stoji: Ja se uzdam, da će napori, koje podupire neslomljiva volja svihjed podanika u svoji državi, napokon odnijeti pobjedu i s njom doći do ciljeva, radi kojih sam u rat pošao. Naše jedino nastojanje mora da bude energično nastaviti rat, dok prava, što su naši neprijatelji tako bezobzirno povijjedili, ne budu uspostavljena i bezbjednost Europe ne dobije tvrd osnov. U ovoj svetoj stvari siguran sam složne potpore svih mojih naroda.

U talijanskom Senatu.

ZÜRICH, 23. U talijanskom se Senatu otvorila rasprava o privremenom proracunu. Mazzioti je dokazivao, da saveznici, ako hoće da što postignu, moraju sve svoje snage na jednoj tački usrediti. Govornik je kritikovao Brianda, koji je tvrdio, da je ruska ofenziva spasla Italiju; to nije istina, jer se Italija sama spasla. Maggiorino Ferraris je rekao, u pogledu prijedloga za mir, da Italija mora pobijediti, jer da inače neće izbjeći moralnom propadanjui u gospodarskom osiromašenju, koje se megjutim malo osjeća.

Ententa u Grčkoj.

LONDON, 21. (Reuter). Očekuje se da nota saveznika Grčkoj bude danas izručena grčkoj vladi. Nije stalno, da li je u njoj odregjen rok. Glavni će zahtjevi saveznika biti zabrana pričuvničkih skupština u Staroj Grčkoj, kontrola pošte i željeznica, puštenje na slobodu uzapčenih venizelista, mješovitâ komisija radi istrage o nemirima dana 1 i 2 decembra.

RAT.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 22. Službeno se javlja:

«22 decembra 1916».

Istočno bojište:

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:

Nije bilo važnih dogagajja.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

S obe strane Trosolske doline neuspješna neprijateljska preduzeća.

Vojna fronta gener. maršala Princa Leopolda Bavarskoga:

Djemačke su se čete zagonile kroz dvije neprijateljske pozicije do Zwyzina pa se povratile sa plijenom i zarobljenicima.

Talijansko i jugo-istočno bojište. Nije bilo važnih dogagajja.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 22. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan 22. decembra 1916.

Zapadno bojište:

Blizu obale, u području Somme i na istočnoj obale Meuse artiljerijska je djelatnost popodne porasla.

Istočno bojište:

Duž Dvine i na Stochodu vatra je ruske artilerije potrajala nekoliko. Zagon dviju neprijateljskih satnija jugo-istočno od Rige odbijen je. Sjevero-zapadno od Zalocza njemačke napadne čete prodriješe u obe prednje ruske pozicije i u selo Zwyzyn, te pošto su lagumale 4 sprave za bacanje mina, povratile su se sa 34 zarobljenika i 2 mitraljeze.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Protivnikov noćni napad na Czulmare, sjeverno od Trosolske doline, propao je.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:

U Velikoj Vlaškoj stanje nije se izmijenilo. Armija je Dobrudže napredovala; otela je Rusima 900 zarobljenika.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

BERLIN, 22. Službeno, 22. decembra u večer: Ni sa kakve fronte nije dosad javljeno osobitih dogagajja.

Njemačka odlikovanja.

BERLIN, 22. Njemački je Car udijelio bavarskom nasljedniku prijestola, prigodom pobjede u bici na Sommi, hrastovo lišće redu «Pour le mérites», a tako i njegovom poglavici generalnog štaba generalu poručniku Köhlu.

Rat na moru.

BERLIN, 22. Do vijestima što su amo stigle, bile bi neprijateljske snage u Biscajiskom zalivu potopile njemačku podmornicu Br. 46. Službene vijesti o tome još nema.

Do dosadašnjim izvještajima potopljeno je za nja 24 sata 16 lagja sa svega 22.000 tona, megju tima 10 neprijateljskih.

Francuska ratna lagja sukobila se s talijanskom.

PARIZ, 22. «Matin» doznaje iz Marseille, da se oklopljena krstarica Ernest Renan po noći sukobila sa talijanskim parnim brodom, na kojemu su se vozili vojnici saveznih Vlasti koji su išli na dopust. Parni je brod raspolovljen; 15 se mornarâ utopilo; 135 se putnika spaslo. Krstarica se povratila u Toulon.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 22. Si comunica ufficialmente:

«22 dicembre 1916.

Teatro della guerra orientale:

Gruppo d'esercito del generale maresciallo Mackensen:

Nessun avvenimento d'importanza.

Fronte del colonnello generale Arciduca Giuseppe:

Da ambo i lati della valle del Trosul operazioni nemiche senza successo.

Fronte del maresciallo generale principe Leopoldo di Baviera:

Truppe germaniche puntarono innanzi, attraverso due posizioni nemiche, fino a Zwyzyn; ne fecero ritorno con bottino e prigionieri.

Teatro della guerra italiano e sud-orientale:

Nessun avvenimento essenziale.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 22. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 22 dicembre.

Teatro della guerra occidentale.

In prossimità della costa, nella regione della Somme e sulla riva orientale della Mosa, l'azione dell'artiglieria nelle ore del pomeriggio era più intensa.

Teatro della guerra orientale.

Lungo la Duena e sullo Stochod il fuoco dell'artiglieria russa si mantenne per più tempo. La punta di due compagnie nemiche a sud-est di Riga venne respinta. A nord-ovest di Zalocze truppe d'assalto germaniche iruppero nelle due posizioni anteriori russe e nel villaggio di Zwyzyn; ne fecero ritorno, dopo fatti saltare 4 lanciamine, con 34 prigionieri e 2 mitragliatrici.

Fronte del colonnello generale Arciduca Giuseppe:

Un attacco notturno del nemico sullo Csulemer, a nord della valle del Trosul fallì.

Gruppo d'esercito del generale maresciallo Mackensen.

Nella grande Valacchia la situazione non è mutata. L'esercito della Dobrugia fece progressi: tolse ai Russi 900 prigionieri.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Un sottomarino germanico colato a picco. 16 navi affondate dai germanici in 24 ore.

BERLINO, 23. Giusta notizie qui pervenute, il sottomarino germanico U 46. sarebbe stato colato a picco nel golfo di Biscaglia da forze nemiche. Qui non ne è ancora giunta la notizia ufficiale.

Secondo notizie fino ad ora pervenute, nelle ultime 24 ore furono affondate 16 navi della portata complessiva di 22.000 tonnellate; 10 di queste navi appartengono agli stati nemici.

Per la pace.

La nota di Wilson ai belligeranti.

BERLINO, 22. A quanto annunciano da Nuova-York a questa rappresentanza dell'«Associated Presse» e l'ufficio inglese della stampa partecipa ai giornali di Amsterdam, il presidente Wilson telegrafò a tutti i belligeranti, che egli riteneva giustificato di dare immediatamente impulso all'opportunità di un confronto delle varie vedute sulle condizioni della pace, confronto che dovrebbe precedere gli accordi definitivi per la pace ed a cui fossero pronti a partecipare pienamente e responsabilmente neutrali e belligeranti. La pace potrebbe essere più prossima di quello che si crede. Le condizioni sulle quali i belligeranti necessariamente crederanno di dover insistere non sono così inconciliabili come si teme. Uno scambio di vedute spianerebbe per lo meno la via ad una conferenza, ed avvalorerebbe la speranza in una durevole riconciliazione delle nazioni in un prossimo avvenire.

Il presidente non propone alcuna pace, ma soltanto che si assaggi il terreno, così che neutrali e belligeranti apprendano quanto presto sia da attendersi la pace. Il presidente si stimerebbe felice di giocare allo scopo ed anche di prendere l'iniziativa in proposito. Spera che la risposta porterà nuova luce sulle faccende del mondo.

WASHINGTON, 22. Il segretario di stato Lansing disse in una dichiarazione, che la nota di Wilson non è stata inviata fondandosi su interessi materiali dell'America, ma perchè i diritti propri dell'America venivano sempre più coinvolti nel conflitto dalle due parti belligeranti. Noi stessi veniamo spinti sempre più vicino all'orlo della guerra, abbiamo quindi diritto di apprendere — disse il segretario di stato — che cosa vogliono i belligeranti, per potere quindi stabilire il nostro atteggiamento futuro.

Più tardi Lansing dichiarò, non essere subentrato alcun mutamento nella politica neutrale degli Stati Uniti.

La risposta alle Potenze centrali per oggi.

BERLINO, 22. A quanto apprende la «Vossische Zeitung» la nota di risposta della quadruplice intesa alla profferta di pace delle potenze centrali verrà consegnata sabato.

L'ambasciatore americano ritornato a Berlino.

BERLINO, 22. L'ambasciatore americano Gerard ha fatto qui ieri nuovamente ritorno.

Il discorso del trono al Parlamento inglese.

LONDRA, 23. Il Parlamento si è aggiornato al 7 febbraio. Il discorso del trono, con cui si aggiorna il parlamento, dice:

Io sono convinto che la situazione creata dai combattimenti e gli sforzi che con indomabile risoluzione furono appoggiati da tutti, i sudditi in tutto il regno, raggiungeranno alla fine vittoriosamente lo scopo per cui mi sono impegnato in questa guerra. Nostra unica cura deve essere continuare energicamente la guerra, fino a che non avremo ripristinati i diritti violati senza alcun rispetto dai nostri nemici e piantata la sicurezza dell'Europa su solide basi. In questa santa causa mi sento sicuro dell'unanime appoggio di tutti i miei popoli.

Al Senato italiano.

ZURIGO, 23. Il Senato italiano cominciò la discussione del bilancio provvisorio.

Mazziotti disse che gli alleati per conseguire qualche successo devono concentrare tutte le loro forze militari in un unico punto. L'oratore critica l'asserzione di Briand avere l'offensiva russa salvato l'Italia; l'Italia si è salvata da sé.

Maggiorino Ferraris, a proposito della proposta di pace, sostiene che l'Italia deve vincere, perchè diversamente essa andrà incontro alla propria decadenza morale ed all'impoverimento economico, che per ora si avverte poco.

L'Intesa in Grecia.

LONDRA, 22. Notizia della Reuter del 21 dicembre: A quanto apprendesi, è attesa per oggi la presentazione della nuova nota dell'Intesa alla Grecia. Non è certo se in essa sia fissato un termine. Le pretese principali dell'Intesa sarebbero queste: impedite le adunanze dei riservisti nella vecchia Grecia, controllo della posta e dei telegrafi da parte dell'Intesa, scarcerazione dei Venizelisti arrestati, un'inchiesta sui disordini del 1 e 2 dicembre, affidata ad una commissione mista.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 19. do 25. novembra 1916.

Bolest	Pol, kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Skrlet	Hvar	Komiža	—	1
"	Korčula	Lumbarda	2	—
"	Sinj	Jelsa	3	—
Difterija	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
"	Hvar	Jelsa	1	—
"	Split	Zadar	2	—
Crijevni tif	Zadar	Split	5	—
"	Zadar	Split	2	—
"	Zadar	Trogir	1	—
Srdobolja	Makarska	Makarska	11	—
"	Sinj	Sinj	11	—
"	Split	Solta	1	—
Trahom	"	Split	12	—

1 vojnik — 2 u pokr. bolnici.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik. Tiskarnica č. k. dalmatinskog Namjesništva.

Za „Crveni Križ“ -- Pro „Croce Rossa“

Zara: Andrović Pietro kr. 15.
 Kraj-Podgora: pučka škola kr. 5.
 Pristeg: pučka škola kr. 425.
 Povlje: pučka škola kr. 404.
 Božana: pučka škola kr. 308.
 Sukošan: pučka škola 673.
 Iz mali: pučka škola kr. 1584.
 Spliska: pučka škola kr. 166.
 Starigrad (Hvar): pučka škola kr. 2.
 Hvar: naklada duhana 1% za travanj 1915 kr. 1364.
 Jelsa: Škarica Antun car. rev. za travanj i svibanj 1916
 kr. 10.
 Donji Humac: pučka škola kr. 4.
 Postire: ženska pučka škola kr. 252.
 Vis: muška pučka škola kr. 1622.
 Vrbanj: pučka škola kr. 508.
 Svirce: pučka škola kr. 563.
 Lopar (Rab): pučka škola kr. 4.
 Supetar: kotarsko poglavarstvo kr. 332 — isto 22116.
 Zara: Sasso Giovanni ufficiale postale 1% kr. 3. —
 Zurich Luigi id. kr. 3.
 Filipjakov: pučka škola kr. 270.

Lopar: uprava pučke škole kr. 3.
 Zara: Andrović Pietro kr. 20.
 Crkvice: Kreuzer Josef kr. 5.
 Kambelovac: mjesni odbor kr. 7 — dopriniješe Buđišin
 Kate ž. Ante kr. 5 — Dražin Roko 2.
 Blatta: Calogera cav. Stefano kr. 20 — Castrapelli Marco
 20 — Petković Kovač veđ. Orsola 20.
 Pag: uprava kontrolnog kotara financ. straže, za crveni
 križ i pripomoći udovica i siročadi palih na bojnou polju
 kr. 42, 1/2 za Crveni Križ, kr. 21.
 Velutuka: sakupljeno zauzimanjem gosp. Katice Gracin
 rogiene Lisičar kr. 31396.
 Zadar: kotarsko pripomočno povjerenstvo, od duplikata
 platežnih listova za pridizanje vojnih pripomoći, izdanih stran-
 kama koje ih izgubiše kr. 77.
 Tkon: don Stjepan Banov sakupio među župljanima
 kr. 18.
 Kottenice: pomoćna škola 240.
 Siverić: Beamten der Bergdirektion 697.
 Iz mali: pučka škola 779.
 Podgora Kraj: pučka škola 5.
 Zara: k. u. k. Militär-Stationskommando gesammelt auf
 dem Dampfschiffe von den am 31.5. gemusterten geeigneten
 Leuten 26.

Baškavoda: pučka škola 3.
 Supetar: c. k. katarsko poglavarstvo 39239, — isto
 40141.
 Polača: pučka škola 2.
 Hvar: glavna naklada duhana 1 posto od prihoda za
 svibanj 1915. 1778, za lipanj 753, ukupno K. 2531.
 Šibenik: sakupljeno po biskupskom ordinarijatu kr. 12122
 a dopriniješe župljani župe u Zloselima kr. 92 — u Mirloviću
 kr. 2922.
 Makarska: doprinos namještenika financijske straže za
 Crveni Križ i za udove i siročad kr. 11875 dopriniješe: Boban
 Mihajlo nadpovjerenik 20 — Pavić Dujo nadstražar 6 — Je-
 žinić Josip nadstražar 6 — Babić Mate nadstražar 6 — Novak
 Igin preglednik o. 75 — Brzić Mate preglednik 7 — Stančin
 Petar nadstražar 6 — Filipović Lovro stražar 8 — Morić Jakov
 stražar 7 — Večernik Vjekoslav 8 — Kanžija Šavin stražar
 8 — Leontić Ernest nadstražar 5 — Britvić Antun stražar 5
 — Žizan Ivan stražar 5 — Rakić Andrija stražar 5 — Balarin
 Ivan nadstražar 4 — Jurela Tomo stražar 5 — Romac Ivan
 stražar 5 — Anarić Antun stražar 2.
 Velutuka: Sakupljeno po gosp. Petru Erak pošanskom
 majstoru kr. 66220 darovaše: Lovrić Juraj 50 — Bašić Don
 Antun 5 — Žuvela Antun 2 — Žuvela Brbe Franko 2 — Stip-
 kovkić Žanko Franko 1 — Mirošević Antun 2 — Mirošević

Roko 2 — Tabajn Koka 20. Marija 2 — Tabajn Jure pok. Iv.
 2 — Franulović Antun 1 — Pađovan Ivan Mulić 3 — Mijojević
 Kata pok. Iv. 2 — Žuvela Franko Meho 1 — Oreb Juro pok.
 Antuna 1 — Separović Marija pok. Mar. 2 — Zabura Jaka 2 —
 Maričić Mara Ivan 2 — Žuvela Vicko Košće 2 — Maričić Mara
 Ivan 2 — Separović Marija pok. Nik. 2 — Žuvela Kata An-
 drije 2 — Tabajn Antun pok. Nikole 2 — Žuvela Marko Pera
 2 — Prizmić Frana Rose 2 — Bakulić Marko 2 — Žuvela
 Jaka Brbe 2 — Dragojević Petar 2 — Mirošević Vicko Dubaj
 4 — Franko Vjašić pok. Mar. 2 — Žuva Gugić Brkan 4 — Ma-
 rinović Antun 2 — Žuvela Vilić K. pok. Jer. 1 — Gugić Crnac
 Ivan 4 — Žuvela Matij Perac 2 — Dragojević Repan 4 —
 Dubaj Marin 4 — Barčot Ivan Grlan 2 — Mirošević Kuzma 2
 — Dragojević Marko 2 — Stipković Marija 2 — Žuvela Marin
 Dođa 1 — Rubeša Petar 2 — Maleta Separović 2 — Stipko-
 vić Ivan 2 — Žuvela Kuzma Košće 2 — Vlačić Bajtalo 2 —
 Žuvela Košće Ante 2 — Žabice Vicko 2 — Anić Kuzma 10
 Pađovan Franko 2 — Žuvela Mate pok. Niko 2 — Marinović
 An. 2 — Žuvela Petar za sebi i braću 4 — Jaković Ivan 6 —
 Dagojević Franko 4 — Celinčić Pela Mengo 2 — Joković Ivan
 pok. Kuzm. 2 — Barčot Kuzma Cančariš 320 — Žuvela Ma-
 rija p. M. 2 — Zanetić Nikola Bošnjak 2 — Žuvela Ante Pe-
 tar 5 — Stipković Ivan Cicilia 5 — Mirošević Antun Dubaj 1
 (Sljedi).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu «Objavitelja Dalmatinskoga» u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'«Avvisatore Dalmato» in Zara.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Drezumlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkisha: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Fours, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Naklada dopisnica.

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR - E. MIKULA - ZADAR
 ulica Sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Božićnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira Riz i svih vrsti. — Fotografiskih potrepština.

Disači stroj «Meteor» Kr. 350
 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40
 komplet Kr. 3.90.

Novost! Špaga od papira od 1/2 do 6 mm. po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 mm. kg. K. 7.80.

Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

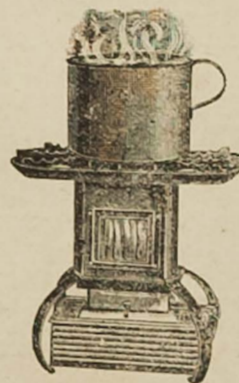
„Rga“
 Najfiniji papir
 za cigarete.

Skladište na veliko:
V. Göszl u Zadru.
 Cijena 10 kutija po 100 omotića
 u kutiji K 50.--
 franko uz pouzeće.
 Sa narudžbama valja se požuriti.

Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
 Zajamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!
 Bez šuma!
 Bez dima!

Bez začepljenja!
 Bez predgrijanja sa spiritom!

• Najsposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti! •
 Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8-12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe. Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

Častim se izvjestiti cj. moje mušterije, općinstvo, Državne i pokrajinske Urede, te Općinske opskrbne odbore da sam premjestio moju poslovnicu u Vruļje-Šibenik pokraj Tvornice leda.

sa veleštovanjem:
Agenturna, Komisionalna i Otpremajuća Poslovnica Josip Jadronja - Šibenik.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
 Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccmandabili: Lettere di pegno 4% del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4% della Banca Commerciale di Budapest. Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4%.
 ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
 CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccmandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.
 Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.
 Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.
 Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
 Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.
 Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.
 ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.
 RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.
 ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
 ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

„BLANKA“

Stigla je velika partija BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 đkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Ođprema se ođmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — Direktan uvoz iz Njemačke.

Narudžbe šalju se tvrdki

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

Brzjavni: PATTIERA -- ZADAR.